

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2013 > Optimale kvægstalde > FarmTest – Sænk prisen på nye kostalde

FarmTest – Sænk prisen på nye kostalde

Det er muligt at opføre staldanlæg til under 35.000 kr./ko. FarmTesten giver en bred vifte af sparemuligheder, både Promilleafgiftsfonden for landbrug hvad angår konstruktion, indretning, teknik og materialer.

- Afsluttet FarmTest

Ud fra beregnede og indhentede priser på de 12 staldeksempler, viser denne FarmTest, at det er muligt at opføre staldanlæg til under 35.000 kr./ko. Prisintervallet på staldeksemplerne ligger på godt 24.000 kr. til knap 33.000 kr./ ko.

Staldene billiggøres bl.a. ved at etablere sengekummer frem for senge med madrasser, og faste gulve med dræn frem for spaltegulve

Uisoleret 20 fod container kan anvendes til teknikrum

Billigt og rationelt byggeri er i fokus. Hvordan bygger man billigt, uden det går ud over funktionalitet, dyrevelfærd og arbejdsmiljøet? Formålet med FarmTesten var at finde ud af, om man kan bygge kvægstalde i Danmark til under 35.000 kr. pr. koplads. En pris som dels er realistisk, men som også burde kunne danne rammen om en produktion med et fornuftigt overskud.

Opgaven var derfor: Hvor kan der spares i et byggeri? Formålet var at få en praktisk og håndværksmæssig vinkel på byggeriet, og målet var at få en bred vifte af sparemuligheder, både hvad angår konstruktion, indretning, teknik og materialer.

Indledningsvis er der afholdt møder med 4 entreprenører. Der er store variationer i spareforslagene, men også enighed om, at følgende kan reducere byggeomkostningerne:

- Sengekummer frem for madrassenge
- Fast gulv frem for spaltegulve
- In situ støbte gulve frem for præfabrikerede gulve
- Der kan spares meget med standardløsninger
- Lige linjer og en simpel bundkonstruktion
- Modulopbygning
- Åben kip frem for ovenlys rygning
- Lille fritliggende malkestald frem for indbygget malkestald
- Lavere benhøjde på bygningerne
- Ikke over 36 meters bredde på bygningerne
- 4,5 m spæråfstand frem for 4,2 m
- Malede spær frem for galvanisering
- Kanalelementer frem for blokke
- God planlægning før byggestart

Ud fra overstående er der udarbejdet 12 staldeksempler, der er beregnet byggepris på. Staldeksemplerne er i to størrelser - ca. 340 og ca. 640 køer.

Følgende løsninger gør byggeriet billigere

3 rækker sengebåse er billigere end 2 rækker

Ud fra staldeksemplerne og priserne på dem kan man konkludere, at der bliver brugt ca. 0,5 m² ekstra staldareal i 2-rækkede stalde i forhold til 3-rækkede stalde, og at det er billigst at opføre en 3-rækket stald. I staldanlæggene til 340 køer er der en forskel på ca. 2.000 kr. ko, mens der i staldanlæggene til 640 køer er en forskel på ca. 1.200 kr. ko.

Udvendigt eller indvendigt foderbord?

Ved at vælge et udvendigt foderbord i stedet for et indvendigt foderbord kan der spares ca. 1,8 m² bygning pr. ko. Til gengæld er kvadratmeterprisen for stalde med udvendige foderborde klart højere end stalde med indvendige foderborde. Dette skyldes større udgifter til vejlanlæg og foderkummer. Samlet set er det dog billigere at bygge med udvendig foderbord. Prisforskellen i staldene til 340 køer er ca. 1.700 kr./ko, mens forskellen i staldene til 640 køer er 2.100 kr./ko.

Fast gulv eller spalter?

Det er billigere at bygge stalde med fast gulv end med spalter. Prisforskellen i staldene til 340 køer er 1.400 kr. pr. ko, mens forskellen i staldene til 640 køer er ca. 900 kr. pr. ko.

Prisforskellen ligger i omkostningerne til spalter og kanaler, da omkostningerne til gødningshåndtering stort set er den samme i staldene til 340 køer. Gødningshåndteringen i spaltestaldene koster ca. 100.000 kr. ekstra, hvis der tages udgangspunkt i staldene til 640 køer.

Kælvningsafdelingen kan i større besætninger billigst opføres i separate bygninger

340 eller 640 pladser?

I de anlægsstørrelser, der bliver arbejdet med i denne FarmTest, er det billigst at bygge et større anlæg. Tages der udgangspunkt i staldeksemplerne er der ca. 2.900 kr./ko at spare ved at gå fra 340 til 640 køer, hvilket skyldes, at de "mindre" stalde bliver mere komplekse, og der er færre dyr at dele startomkostningerne ud på.

Swing-over eller side-by-side?

Der har det seneste stykke tid været meget fokus på svingover malkestalde. Ved at vælge en sving-over malkestald i stedet for en traditionel side-by-side malkestald vurderes det, at der kan spares ca. 73.000 kr. i anlæggene til 340 køer (ca. 210 kr./ko) og ca. 190.000 kr. i anlæggene til 640 køer (ca. 270 kr./ko).

Projektdetagere

Bygningsrådgiver Rasmus Kjelsmark Nielsen og Peter S. Kristiansen, Byggeri & Teknik I/S.

Læs hele FarmTest rapporten [her](#) (5450 kb)